

Handläggare
Jenny Åhsberger
Telefon: 08-508 28 392

Till
Idrottsnämnden

Betänkandet Styrkraft i funktionshinderspolitiken (SOU 2019:23)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Marina Högländ
Förvaltningschef

Peter Ahlström
Stabschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat betänkande Styrkraft i funktionshinderspolitiken (SOU 2019:23) till idrottsnämnden för yttrande. Förvaltningen har främst synpunkter på två frågor som är av särskild vikt utöver de sju prioriterade områdena, *Folkhälsa* och *Fritid och idrott*.

Bakgrund

Styretredningen för funktionshinderspolitiken har haft i uppdrag att se över styrningen och uppföljningen av den nya politik som presenterades av regeringen och beslutades av riksdagen år 2017.

Remissen

Styretredningen utgår från regeringens bedömningar och förslag angående hur den nya politiken ska bedrivas. Särskilt lyfts de fyra områden som den nya politiken ska inriktas på. Dessa är principen om universell utformning, åtgärda befintliga brister i tillgänglighet, individuella stöd och lösningar för individens självständighet samt att förebygga och motverka diskriminering av personer med funktionsnedsättning.

Regeringens bedömning att styrningen av politiken behöver effektiviseras för att öka takten i genomförandet har varit av central betydelse för utredningens förslag. Utredningen menar dock att när det gäller en politik som omfattar hela samhället så behöver vissa samhällsområden av särskild betydelse prioriteras för att snabbare nå det nationella målet. De utmaningar politiken möter innebär

också att traditionella sätt att styra och följa upp nu behöver prövas och utvecklas. En effektiv styrning kräver att roller och ansvar tydliggörs. Den av riksdagen fastslagna ansvars- och finansieringsprincipen är därför central för utformningen av våra förslag. Utredningen lägger därför fram förslag på hur politiken ska styras inom sju samhällsområden av särskild betydelse. Dessa är:

- Arbete och försörjning
- Utbildning och livslångt lärande
- Transporter
- Kultur
- Hälsa- och sjukvård samt tandvård
- Social välfärd och trygghet
- Bostad, byggd miljö och samhällsplanering.

En myndighet inom vart och ett av de sju prioriterade samhällsområdena föreslås ha ett särskilt samordnande ansvar. Myndigheterna ska även vara stödjande och pådrivande inom sitt verksamhetsområde. Myndigheternas uppföljning ska utgöra basen i arbetet och därför ske i nära samverkan med funktionshindersrörelsen, kommunsektorn, andra myndigheter och övriga berörda aktörer.

Alla frågor lämpar sig inte att hantera genom modellen med prioriterade samhällsområden. Sju frågor av särskild vikt ska därför genomgående prioriteras i styrning och uppföljning av den nya funktionshinderspolitiken:

- Digitalisering
- Demokratisk delaktighet
- Rättssäkerhet och rättsväsende
- Fritid och idrott
- Folkhälsa
- Upphandling
- Konsumentfrågor.

Styretredningen menar att för flera av dessa frågor finns det ingen naturlig kandidat till samordnande myndighet.

MFD (Myndigheten för delaktighet) föreslås ansvara för övergripande uppföljning och analys av funktionshinderspolitiken. Denna uppföljning och analys ska inriktas på att värdera utvecklingen utifrån ett helhetsperspektiv.

Utredningen betonar slutligen den avgörande roll som förtroendevalda på olika samhällsnivåer behöver ta om politiken ska förverkligas.

Remissens beredning

Kommunstyrelsen har remitterat betänkande Styrkraft i funktionshinderspolitiken (SOU 2019:23) till idrottsnämnden samt till andra

instanser i staden för yttrande senast 15 oktober 2019. Remissen har beretts på strategiska staben. Då idrottsnämnden inte sammanträder inom given svarstid inkommer idrottsförvaltningen med ett kontorsyttrande.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att betänkandets förslag till styrning av funktionshinderspolitiken är rätt väg att gå för att politiken ska få den genomförbarhet som behövs.

Två frågor som är av särskild vikt utöver de sju prioriterade samhällsområdena är *Folkhälsa* samt *Fritid och idrott* som berör förvaltningen ligger i linje med det idrottspolitiska programmet. Hur uppföljningen av dessa ska ske och förslag på ansvarig myndighet presenterar utredningen inga tydliga förslag på vilket dessa områden skulle behövas.

Inom *Fritid och idrott* läggs stor vikt på idrottsrörelsen med Riksidrottsförbundet som en samordnande roll för att skapa likvärdiga förutsättningar för personer med funktionsnedsättningar inom idrotten. Detta är ett uppdrag som Riksidrottsförbundet har haft tidigare också men uppdraget är långt ifrån uppfyllt. På lokal nivå krävs ändå att de enskilda idrottsföreningarna har det egna intresset och engagemanget. Det ser olika ut beroende på var det finns föreningar som delar målet. Det som föreningslivet inte förmår eller vill täcka i utbudet bör kommunerna klara av för att se till att utbudet är likvärdigt för personer med eller utan funktionsnedsättning. Förvaltningen påpekar även att engagemang för att erbjuda en motions- och idrottsverksamhet för målgruppen också kan finnas hos andra föreningar som inte är organiserade under Riksidrottsförbundet. Ytterligare en organisation som skulle kunna arbeta för mer fysisk aktivitet hos personer med funktionsnedsättning kan vara Svenskt friluftsliv.

Inom *Folkhälsa* nämns Folkhälsomyndigheten med ett av sina uppdrag att följa hälsoläget i befolkningen och faktorer som påverkar det. Förvaltningen ser vikten av att utveckla metoder för att följa upp hälsoläget hos personer med olika funktionsnedsättningar för att få ett tillförlitligt resultat. Då det finns en mängd olika typer av funktionsnedsättningar och alla dessa bör inte slås ihop till en grupp utan resultaten bör presenteras separat för olika grupper av funktionsnedsättningar. Därtill bör vikt läggas på jämlikhets- och jämställdhetsaspekter i undersökningar.

Transporter, ett av de viktiga samhällsområdena för funktionshinderspolitiken är avgörande för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i kultur, fritids och idrottsverksamheter på jämlika villkor. Förvaltningen påpekar att det ofta som komplement

till själva transporten även krävs ledsagning, tolkning, syntolkning och andra individuella insatser för att kunna vara delaktig.

Bilaga

Betänkande Styrkraft i funktionshinderspolitiken (SOU 2019:23)